

ΠΑΤΡΑ 11/12/2009

ΠΡΟΣ τον
Πανελλήνιο Σύνδεσμο Αωννύμων
Τεχνικών Εταιρειών & Ε.Π.Ε.
Φειδίου 4-16
106 78 ΑΘΗΝΑ

Προς : Βήμα μελών

Θέμα : «Προτάσεις για άμεσες παρεμβάσεις σε πραγματικά προβλήματα»

Συνάδελφοι,

Με μεγάλη κατάπληξη διαβάζω δημοσιεύματα συναδέλφων περί επαναφοράς με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο συστημάτων δημοπράτησης των δημοσίων έργων στηριγμένων σε μαθηματικούς τύπους, εύλογα όρια 0,85 ή 1,15 και άλλα παρόμοια.

Τούτη όλη η φιλοσοφία και ο προβληματισμός αναπτύσσεται με δεδομένες τις μεγάλες και συχνά παράλογες εκπτώσεις που προσφέρονται το τελευταίο ειδικά διάστημα στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων σε όλη τη χώρα.

Οι συνάδελφοι “παλινοστούντες” του μαθηματικού τύπου με την ευκαιρία και της πρόσφατης κυβερνητικής αλλαγής ξέχασαν προφανώς τις παρενέργειες , τα ευτράπελα , τις αδικίες, την ισοπέδωση των επιχειρήσεων, την αναβίωση των αεριτζήδων και των πάσης φύσεως “πτυχοφόρων” το στήσιμο διαγωνισμών κ.λ.π. που είχαν επικρατήσει επί καθεστώτος μαθηματικού τύπου.

Ξέχασαν την βασική αρχή που διέπει κάθε κοινωνική δραστηριότητα. Ότι δηλαδή καμία απρόσωπη μαθηματική σχέση, όσο έξυπνη και πολύπλοκη και αν είναι, δεν μπορεί να λύσει παθογένειες και να αποδώσει δικαιοσύνη. Αυτό δεν έγινε ποτέ και πουθενά.

Προφανώς οι νεοθιασώτες των κάθε μορφής μαθηματικών τύπων εκμεταλλευόμενοι την κάκιστη οικονομική συγκυρία και όχι μόνο βρήκαν την ευκαιρία να επανέλθουν στο προσκήνιο βγαίνοντας από την αφάνεια που τους είχε καταδικάσει ο σκληρός ανταγωνισμός και η δική τους κατασκευαστική αδυναμία και να ονειρεύονται πάλι τις Χαμένες Ατλαντίδες.

Δεν είμαι οπαδός της άκρατης ελεύθερης μειοδοσίας ούτε εθελουφλώ μπροστά στην καταιγίδα των μεγάλων εκπτώσεων. Γνωρίζω τις συνέπειες.

Εγώ και η επιχείρησή μου τις έχουμε ζήσει και στο παρελθόν και τώρα αν και πάντα φροντίζαμε να είμαστε συγκρατημένοι και να κινούμαστε με βάση ένα στοιχειώδες κοστολόγιο των έργων.

Πιστεύω όμως ακράδαντα ότι για να γιαιτρέψεις προβλήματα πρέπει πρώτα να αναλύσεις την παθογένεια που τα δημιουργεί.

Που οφείλονται λοιπόν οι μεγάλες εκπτώσεις ;

1. Στον σκληρό ανταγωνισμό σε περιόδους οικονομικής κρίσης και δυσπραγίας.
2. Στην κακή ποιότητα των μελετών που σε συνδυασμό με την δυνατότητα σύναψης Συμπληρωματικών Συμβάσεων δημιουργούν συχνά συνθήκες αδιαφάνειας και αθέμιτου ανταγωνισμού.
3. Στην ανυπαρξία σχεδόν κάθε ποσοτικού και ποιοτικού ελέγχου των έργων από ανεξάρτητες αρχές εφ' όσον είναι διαπιστωμένη εν πολλοίς η "ανεπάρκεια" πολλών Υπηρεσιών.
4. Στην ανυπαρξία ζωντανού, δίκαιου, επίκαιρου και εξελισσόμενου ΜΕΕΠ που θα συμβάλλει στον υγιή ανταγωνισμό.
Αντ' αυτού υπάρχει το ισοπεδωτικό σύστημα της "χορηγίας πτυχίων" με γνώμονα ορισμένα τυπικά προσόντα που κι αυτά συχνά είναι προσχηματικά.
5. Στον γενικότερο εκσυγχρονισμό που απαιτείται στο σύστημα σχεδιασμού και παραγωγής των Δημοσίων Έργων σε μικρή και μεσαία κλίμακα στον 21^ο αιώνα γιατί δυστυχώς τούτο έχει παραμείνει, όσον αφορά τις βασικές αρχές που το διέπουν, στην μεταπολεμική περίοδο και ειδικότερα στην εποχή των Δημοσίων Έργων του αιμνήστου Κων/νου Καραμανλή της δεκαετίας του 1960.

Σε αυτές τις κατευθύνσεις θα πρέπει πιστεύω να εργαστούμε όλοι, συνδικαλιστική ηγεσία και μέλη αν θέλουμε κάποια στιγμή να υπάρξουν βελτιώσεις και λύσεις. Με το δάκτυλο επί των τύπων των ήλων και όχι για άλλη μια φορά κουκουλώνοντας και "ξορκίζοντας" τα προβλήματα όπως πιθανά επιδιώκουν και οι εκάστοτε κυβερνώντες κινούμενοι από το πολιτικό κόστος.

Τι θα πρότεινα όμως σαν άμεσες παρεμβάσεις στα πλαίσια των ανωτέρω γενικότερων ρυθμίσεων.

- 1) Την απλοποίηση των προσκομισθέντων δικαιολογητικών και εγγράφων στους διαγωνισμούς (πτυχίο, εγγυητική επιστολή και υπεύθυνη δήλωση προσκόμισης σε περίπτωση αναδοχής των υπολοίπων σε ισχύ την ημέρα του διαγωνισμού) έτσι ώστε να περιοριστούν στο ελάχιστο οι προσχηματικές ενστάσεις. Στην περίπτωση αυτή τα προσκομισθέντα εκ των υστέρων πρωτότυπα δικαιολογητικά της προσωρινής μειοδότης εταιρείας θα πρέπει να τίθενται εντός ορισμένης προθεσμίας, στη δυνατότητα ελέγχου των υπόλοιπων διαγωνιζομένων για την πληρότητα και εγκυρότητα τους με δυνατότητα ένστασης. Εννοείται ότι η μη προσκόμιση κάποιου από τα δικαιολογητικά αυτά θα επιφέρει πέραν του αποκλεισμού του προσωρινού μειοδότη και τις ανάλογες κυρώσεις που προβλέπονται από τον Νόμο. Η εφαρμογή των δύο σταδίων στις δημοπρασίες έχει δοκιμαστεί

παλαιότερα και αποδείχτηκε δυσκίνητη , χρονοβόρα και τουλάχιστον όχι τόσο διαφανής.

- 2) Οι μελέτες των έργων , τουλάχιστον για αυτά που ο προϋπολογισμός τους ξεπερνά το ανώτερο όριο της τάξης Α2 του ΜΕΕΠ να διατίθενται στους ενδιαφερόμενους τουλάχιστον ένα μήνα πριν την ημερομηνία δημοπράτησης με δυνατότητα ανάρτησης τους στο διαδίκτυο σε συγκεκριμένη ιστοσελίδα του φορέα. Να υπάρχει έτσι πραγματική δυνατότητα ένστασης για την μελέτη ή την διακήρυξη δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από το διαγωνισμό η οποία θα εξετάζεται οπωσδήποτε από ειδική επιτροπή επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τον διαγωνισμό και εφόσον την υποστηρίζουν τουλάχιστον τρεις (3) εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν τα τυπικά προσόντα συμμετοχής.
- 3) Τα ενιαία τιμολόγια που ισχύουν σήμερα να αναπροσαρμόζονται μια φορά το χρόνο με βάση τους συντελεστές αναθεώρησης τιμών.
- 4) Οι Συμπληρωματικές Συμβάσεις να περιοριστούν σε πρώτη φάση σε ποσοστό 25% της αρχικής συμβατικής δαπάνης μέχρι την πλήρη κατάργησή τους.
- 5) Να θεσπιστεί συμμετοχή των μελετητικών γραφείων στην διαδικασία εκτέλεσης των έργων που έχουν εκπονήσει τη μελέτη όπως:
 - Α) εγγυητική επιστολή εφαρμοσιμότητας της μελέτης μέχρι την ολοκλήρωση του έργου
 - Β) Εκπόνηση με δαπάνες τους πιθανών τροποποιήσεων , βελτιώσεων κ.λπ. που θα κριθούν απαραίτητες από την Υπηρεσία για την ομαλή πορεία του έργου και συνιστούν παραλείψεις της μελέτης .
- 6) Να θεσπιστεί ανεξάρτητη αρχή με εξασφαλισμένες συμβάσεις και πιστώσεις που να ενεργεί ποσοτικούς και ποιοτικούς ελέγχους στα έργα δειγματοληπτικά καταρχήν με ιδιαίτερη βαρύτητα στα μεγαλύτερα, τα συγχρηματοδοτούμενα και σε εκείνα που οι εκπτώσεις κρίνονται αντικειμενικά υπερβολικές (τύπου ΕΣΠΕΛ δηλαδή με αρκετές βελτιώσεις όμως σε σχέση με εκείνη την εμπειρία).
- 7) Οι πρόσθετες εγγυήσεις να μην καταργηθούν αλλά να αναπροσαρμοστούν. Μία καλή αρχή θα ήταν να ξεκινούν από το 30% με 0,5% ανά μονάδα έκπτωσης μέχρι το 40% , 1,5% ανά μονάδα έκπτωσης μέχρι το 50% και 3% ανά μονάδα έκπτωσης από εκεί και πάνω μέχρι να φτάσουμε συνολικές πρόσθετες εγγυήσεις 40% του αρχικού προϋπολογισμού. Μιλούμε πάντα φυσικά για πραγματικές και γνήσιες εγγυήσεις...!
- 8) Το ΜΕΚ και ΜΕΕΠ χρήζουν γενικής αναμόρφωσης μέσα από εμπειριστατωμένο διάλογο. Άμεσα όμως θα πρέπει να δούμε:
 - α) Ο τζίρος να υπολογίζεται με βάση τον προϋπολογισμό των εργασιών και όχι την δαπάνη μετά την έκπτωση. Επίσης πέραν του αθροίσματος να προσμετράται ανά κατηγορία προκειμένου κάθε εταιρεία ή επιχείρηση να διατηρεί ή επεκτείνει την τάξη που έχει στην κατηγορία. Δεν είναι λογικό να έχεις 3^η ή 4^η τάξη οδοποιίας π.χ. χωρίς να εκτελείς στην τριετία ούτε ένα έργο της κατηγορίας αυτής.

β) Τροποποιημένος τύπος κατάταξης να ισχύσει και για τις επιχειρήσεις 1^{ης} και 2^{ης} τάξης του ΜΕΕΠ που θα επανακρίνονται και αυτές.

Αυτές είναι μόνο μερικές από τις άμεσες παρεμβάσεις που θέτω με την επιστολή μου αυτή στον διάλογο και που πιστεύω ότι θα λειτουργήσουν θετικά.

Εννοείται ότι χρειάζεται πολύ μεγαλύτερη και βαθύτερη συζήτηση προκειμένου να καταλήξουμε τελικά σε ένα σύγχρονο νόμο-πλαίσιο για τα δημόσια έργα.

Πάντως σε κάθε περίπτωση τα προβλήματα του κλάδου δεν μπορεί να λυθούν με μαθηματικές σχέσεις τύπου “καμπάνας” που άκουσα πρόσφατα. Μάλλον διότι η καμπάνα βαράει δυνατά για τον κλάδο και την οικονομία μας.....

Με τιμή
Για την εταιρεία

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ